

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

25 avril 2012

PROPOSITION DE LOI**modifiant le Code civil en ce qui concerne
la cohabitation de complaisance**(déposée par
Mme Sabien Lahaye-Battheu et consorts)
_____**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

25 april 2012

WETSVOORSTEL**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
wat betreft de schijnsamenwoning**(ingediend door
mevrouw Sabien Lahaye-Battheu c.s.)
_____**RÉSUMÉ**

Grâce à une législation plus stricte, il est devenu plus difficile, ces dernières années, de faire enregistrer un mariage de complaisance au registre de la population. L'officier de l'état civil détient ainsi un certain pouvoir de contrôle et il peut mener une enquête supplémentaire sur la motivation et les circonstances du mariage.

L'officier de l'état civil qui suspecte la complaisance ne peut toutefois pas refuser de faire mention d'une déclaration de cohabitation légale. Celui qui cohabite légalement durant un an peut pourtant, à l'instar des personnes mariées, obtenir un droit de séjour en Belgique de durée indéterminée.

Les auteurs de cette proposition de loi entendent mettre fin à cette manière de contourner la loi en transposant les dispositions relatives au mariage à la cohabitation légale. De ce fait, il serait désormais possible d'intervenir préventivement dans le cas d'une cohabitation légale également.

SAMENVATTING

Dankzij een strengere wetgeving is het de laatste jaren moeilijker geworden om een schijnhuwelijk te laten registreren in het bevolkingsregister. Zo heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand een zekere controlebevoegdheid en kan hij bijkomend onderzoek doen naar de motivatie en omstandigheden van het huwelijk.

De ambtenaar van de burgerlijke stand die schijn vermoedt kan echter niet weigeren om melding te maken van een verklaring van wettelijke samenwoning. Wie gedurende een jaar wettelijk samenwoont kan nochtans, net als gehuwden, een recht op verblijf van onbepaalde duur in België verkrijgen.

De indieners van dit wetsvoorstel willen deze achterpoort sluiten door de bepalingen inzake het huwelijk te transponeren naar de wettelijke samenwoning. Daardoor zou voortaan ook bij wettelijke samenwoning preventief kunnen worden opgetreden.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones	
LDD	:	Lijst Dedecker	
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i>		<i>Bestellingen:</i>	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél. : 02/ 549 81 60		Tel. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail : publications@lachambre.be		e-mail : publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 52 2499/001.

Aujourd'hui, la cohabitation dite de complaisance est une problématique très actuelle. Des voix s'élèvent partout pour que l'on légifère en la matière. La présente proposition de loi tente d'apporter une réponse. Il faut savoir, en effet, que de nos jours, celui qui est frappé d'une interdiction de se marier après une enquête du parquet, se fait tout simplement enregistrer comme cohabitant légal, souvent dans le but d'obtenir une autorisation de séjour de durée indéterminée. La loi sur les étrangers telle qu'adaptée en 2006¹ et en 2007² précise, en effet, que celui qui cohabite légalement pendant un an peut obtenir un droit de séjour de durée indéterminée en Belgique, à l'instar des personnes mariées. En réalité, cela revient à vider de sa substance la lutte contre les mariages de complaisance.

On pourrait décider de supprimer tout simplement la cohabitation légale, mais nous estimons que ce serait aller trop loin. Cela reviendrait, dans les faits, à punir toute personne souhaitant cohabiter légalement, y compris les candidats à la cohabitation qui sont honnêtes et animés de bonnes intentions. Tout le monde doit pouvoir continuer à choisir librement entre le mariage et le contrat de cohabitation.

C'est pourquoi nous prévoyons d'instaurer une réglementation plus nuancée. Alors que les officiers de l'état civil disposent déjà d'un certain "pouvoir de contrôle" lorsqu'il s'agit d'un mariage (prévu par l'article 167 du Code civil) et qu'ils peuvent — éventuellement en faisant intervenir le procureur du Roi — effectuer des investigations supplémentaires sur la motivation, les circonstances, etc., du mariage, cette possibilité n'existe pas à ce jour dans les cas de cohabitation légale. La présente proposition tend à remédier à cette situation en transposant les dispositions relatives au mariage à la forme juridique de la cohabitation légale. Cela permettrait d'intervenir également de manière préventive en cas de cohabitation légale. Tout comme il s'est déjà avéré que ce pouvoir de contrôle apporte une plus-value dans la lutte contre les mariages de complaisance,

¹ Loi du 15 septembre 2006 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, *MB* 6 octobre 2006.

² Loi du 25 avril 2007 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, *MB* 10 mai 2007.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van het wetsvoorstel DOC 52 2499/001.

Momenteel is de problematiek van de zogenaamde "schijnsamenwoning" zeer actueel. Overal gaan stemmen op om dit wettelijk te regelen. Dit wetsvoorstel poogt een antwoord te bieden. Het is op dit moment immers zo dat wie na een onderzoek van het parket verbod krijgt te trouwen, zich simpelweg laat registreren als wettelijk samenwonend, vaak met het oog op het verkrijgen van een verblijfsvergunning van onbepaalde duur. De vreemdelingenwet, zoals aangepast in 2006¹ en 2007², zegt immers dat wie gedurende een jaar wettelijk samenwoont een recht op verblijf van onbepaalde duur in België kan bekomen, net zoals gehuwden. Feitelijk komt dit neer op een uitholling van de strijd tegen schijnhuwelijken.

Men zou kunnen zeggen "laat ons dan de wettelijke samenwoning gewoon afschaffen", maar volgens ons gaat dit te ver. Dat zou *de facto* neerkomen op het bestraffen van iedereen die een wettelijke samenwoning wil aangaan, de eerlijke en goedmenende kandidaat-samenwoners inbegrepen. Iedereen moet nog steeds de vrije keuze hebben tussen het aangaan van een huwelijk of een samenwoningscontract.

Daarom voorzien we in een meer genuanceerde regeling. Daar waar de ambtenaren van de burgerlijke stand nu al een zekere "controlebevoegdheid" hebben wanneer het gaat om een huwelijk (vervat in artikel 167 van het Burgerlijk Wetboek) en — eventueel met inschakeling van de procureur des Konings — bijkomend onderzoek kunnen doen naar de motivatie, omstandigheden, enz. van het huwelijk, bestaat deze mogelijkheid tot op vandaag niet voor gevallen van wettelijke samenwoning. Dit voorstel wil daaraan verhelpen door de bepalingen inzake het huwelijk ook te transponeren naar de rechtsvorm van de wettelijke samenwoning. Daardoor zou voortaan ook bij wettelijke samenwoning preventief kunnen worden opgetreden. Net zoals al is gebleken dat deze controlebevoegdheid een meerwaarde biedt in de strijd tegen de schijnhuwe-

¹ Wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *BS* 6 oktober 2006.

² Wet van 25 april 2007 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *BS* 10 mei 2007.

cette nouvelle disposition en apportera également une dans la lutte contre la “cohabitation de complaisance”.

Les seules conditions pour pouvoir cohabiter légalement sont de ne pas être lié par un mariage ou par une autre cohabitation légale et d’être capable de contracter conformément aux articles 1123 et 1124 du Code civil (article 1475, § 2 du Code civil). La seule autre condition figure à l’article 59, alinéa 2 du CODIP, qui prévoit que l’enregistrement de la conclusion de la relation de vie commune ne peut avoir lieu en Belgique que lorsque les parties ont une résidence habituelle commune en Belgique au moment de la conclusion. Telles sont donc les conditions qui peuvent déjà être contrôlées par les officiers de l’état civil. La présente proposition de loi permettra cependant également à ces officiers de contrôler l’élément de la “complaisance”. Il est en effet inscrit dans la loi que l’officier de l’état civil refuse de faire mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population lorsqu’il apparaît qu’il n’est pas satisfait aux qualités et conditions prescrites pour pouvoir cohabiter légalement, ou s’il est d’avis que la cohabitation est contraire aux principes de l’ordre public.

Les dispositions des articles 146*bis* et 146*ter* du Code civil sont également étendues à la cohabitation légale. Il ne peut dès lors être question de cohabitation légale lorsqu’il s’avère que l’intention de l’une au moins des parties en concluant une cohabitation légale est d’obtenir un avantage en matière de séjour. Il est en outre essentiel que les candidats à la cohabitation souscrivent leur engagement de leur plein gré et qu’il n’y ait pas de violence ou de menace.

L’insertion de ces articles dans la réglementation légale relative à la cohabitation légale offre un instrument efficace et effectif dans la lutte contre la “cohabitation de complaisance” et, partant, la “cohabitation forcée”. Il n’est en effet pas impensable qu’une personne souhaitant conclure une cohabitation légale en vue d’obtenir un permis de séjour recoure à l’une ou l’autre forme de pression, tout comme c’est déjà le cas pour certains mariages de complaisance ou mariages forcés.

lijken, zal deze nieuwe bepaling dat worden in de strijd tegen de “schijnsamenwoning”.

Om een wettelijke samenwoning te kunnen aangaan zijn er geen andere voorwaarden dan niet verbonden zijn door een huwelijk of een andere wettelijke samenwoning en bekwaam zijn om contracten aan te gaan overeenkomstig de artikelen 1123 en 1124 van het Burgerlijk Wetboek (artikel 1475, § 2 B.W.). Enige andere voorwaarde is vervat in artikel 59, tweede lid van het WIPR, dat zegt dat de registratie van samenleving in België alleen mogelijk is als de partijen op het ogenblik van het sluiten van de relatie een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben in België. Dit zijn dus de voorwaarden die momenteel al kunnen worden nagegaan door de ambtenaren van de burgerlijke stand. Door dit wetsvoorstel zullen deze ambtenaren echter ook het element “schijn” kunnen controleren. Er wordt immers in de wet ingeschreven dat de ambtenaar van de burgerlijke stand weigert melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister wanneer blijkt dat niet is voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een wettelijke samenwoning te mogen aangaan, of indien hij van oordeel is dat de samenwoning in strijd is met de beginselen van de openbare orde.

De bepalingen van de artikelen 146*bis* en 146*ter* van het Burgerlijk Wetboek worden eveneens vertaald naar de wettelijke samenwoning. Dit zorgt ervoor dat er geen sprake kan zijn van wettelijke samenwoning wanneer blijkt dat het de bedoeling is van minstens één van de partijen om door een wettelijke samenwoning aan te gaan een verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen. Daarnaast is het essentieel dat de kandidaat-samenwoners uit vrije wil hun verbintenis aangaan en dat er geen sprake is van geweld of bedreiging.

Door deze artikelen voortaan ook op te nemen in de wettelijke regeling van de wettelijke samenwoning, wordt een efficiënt en effectief instrument aangereikt in de strijd tegen de “schijnsamenwoning” en meteen ook “afgedwongen samenwoonst”. Het is immers niet ondenkbaar dat diegene die een wettelijke samenwoning wil aangaan met het oog op het verkrijgen van een verblijfsvergunning zijn of haar toevlucht zou nemen tot enige vorm van dwang, net zoals nu al gebeurt bij sommige schijn- en afgedwongen huwelijken.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Cet article insère dans la réglementation relative à la cohabitation légale les dispositions qui s'appliquent déjà aux mariages sur la base des articles 146*bis* et 146*ter* du Code civil.

Il est précisé que, lorsqu'il ressort des circonstances que l'un au moins des partenaires utilise la cohabitation légale en vue d'obtenir un avantage en matière de séjour — en d'autres termes, généralement, un permis de séjour à durée indéterminée —, il ne peut être question de cohabitation légale. Il en va de même lorsqu'il s'avère qu'une personne est forcée à conclure une cohabitation légale.

Art. 3

Cet article transpose dans la réglementation sur la cohabitation légale la réglementation actuelle relative au pouvoir de contrôle dont dispose l'officier de l'état civil lors d'un mariage. À l'avenir, les officiers qui ont le sentiment qu'une cohabitation légale a un caractère suspect pourront refuser de faire mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population. Ils pourront surseoir à cette mention et éventuellement demander l'avis du procureur du Roi. La suite de la procédure est comparable à ce qui s'applique déjà actuellement pour les mariages.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

Dit artikel schrijft de bepalingen die nu, op grond van de artikelen 146*bis* en 146*ter* van het Burgerlijk Wetboek, al gelden bij huwelijken in in de regeling voor de wettelijke samenwoning.

Er wordt bepaald dat wanneer uit de omstandigheden naar voren komt dat minstens één van de partners de wettelijke samenwoning gebruikt om er een verblijfsvoordeel — m.a.w. doorgaans een verblijfsvergunning van onbepaalde duur — uit te halen, er van wettelijke samenwoning geen sprake kan zijn. Hetzelfde geldt wanneer zou blijken dat iemand gedwongen wordt tot het aangaan van een wettelijke samenwoning.

Art. 3

Dit artikel kopieert de huidige regeling betreffende de controlebevoegdheid waarover de ambtenaar van de burgerlijke stand beschikt bij het huwelijk naar de wettelijke samenwoning. In de toekomst zullen ambtenaren die het gevoel hebben dat er iets niet pluis is bij een wettelijke samenwoning kunnen weigeren melding te maken in het bevolkingsregister van de verklaring van wettelijke samenwoning. Hij kan deze melding uitstellen en eventueel de mening van de procureur des Konings vragen. Het verdere verloop van de procedure is parallel met wat momenteel al geldt voor huwelijken.

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Roland DEFREYNE (Open Vld)
Bart SOMERS (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 1476, § 1er, du Code civil, modifié en dernier lieu par la loi du 3 décembre 2005, est complété par ce qui suit:

“Il n'y a pas de cohabitation légale lorsqu'il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'une au moins des personnes ayant fait une déclaration de cohabitation légale n'est manifestement pas la création d'une situation durable de cohabitation, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut de cohabitant légal.

Il n'y a pas non plus de cohabitation légale lorsque celle-ci est contractée sans le libre consentement des deux cohabitants légaux et que le consentement d'au moins l'un d'eux a été donné sous la violence ou la menace.”.

Art. 3

Dans le même Code, il est inséré un article 1476/1 rédigé comme suit:

“Art. 1476/1. L'officier de l'état civil refuse de faire mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population lorsqu'il apparaît qu'il n'est pas satisfait aux qualités et conditions prescrites pour pouvoir cohabiter légalement, ou s'il est d'avis que la cohabitation est contraire aux principes de l'ordre public.

S'il existe une présomption sérieuse qu'il n'est pas satisfait aux conditions visées à l'alinéa précédent, l'officier de l'état civil peut surseoir à la mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population, le cas échéant après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire dans lequel les personnes veulent faire une déclaration de cohabitation légale, pendant un délai de deux mois au plus à partir de la première tentative, par les parties

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 1476, § 1 van het Burgerlijk Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 2005, wordt aangevuld als volgt:

“Er is geen wettelijke samenwoning wanneer uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd kennelijk niet is gericht op het totstandbrengen van een duurzame toestand van samenwonen, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van wettelijk samenwonende.

Er is evenmin een wettelijke samenwoning wanneer deze wordt aangegaan zonder vrije toestemming van beide wettelijke samenwonenden en de toestemming van minstens een van hen werd gegeven onder geweld of bedreiging.”.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1476/1 ingevoegd, luidend als volgt:

“Art. 1476/1. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister wanneer blijkt dat niet is voldaan aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een wettelijke samenwoning te mogen aangaan, of indien hij van oordeel is dat de samenwoning in strijd is met de beginselen van de openbare orde.

Indien er een ernstig vermoeden bestaat dat niet is voldaan aan de in het vorige lid gestelde voorwaarden kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de melding in het bevolkingsregister van de verklaring van wettelijke samenwoning uitstellen, na eventueel het advies van de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de personen een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen te hebben ingewonnen, gedurende ten hoogste twee maanden

intéressées, de remettre l'écrit visé à l'article 1476, § 1er, afin de procéder à une enquête complémentaire.

S'il n'a pas pris de décision définitive dans le délai prévu à l'alinéa précédent, l'officier de l'état civil doit faire mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population.

Dans le cas d'un refus visé à l'alinéa premier, l'officier de l'état civil notifie sans délai sa décision motivée aux parties intéressées. Une copie, accompagnée d'une copie de tous documents utiles en est, en même temps, transmise au procureur du Roi de l'arrondissement judiciaire dans lequel le refus a été exprimé.

Si l'une des parties ou les deux ne sont pas inscrites, au jour du refus, dans le registre de la population, le registre des étrangers ou le registre d'attente de la commune, ou n'y ont pas leur résidence actuelle, la décision de refus est également immédiatement notifiée à l'officier de l'état civil de la commune où cette partie ou ces parties sont inscrites dans l'un de ces registres ou ont leur résidence actuelle.

Le refus de l'officier de l'état civil de faire mention de la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population est susceptible de recours par les parties intéressées pendant un délai d'un mois suivant la notification de sa décision, devant le tribunal de première instance."

23 avril 2012

vanaf de eerste poging door belanghebbende partijen tot overhandigen van het in artikel 1476, § 1 bedoelde geschrift, teneinde bijkomend onderzoek te verrichten.

Indien hij binnen de in het vorig lid gestelde termijn nog geen definitieve beslissing heeft genomen, dient de ambtenaar van de burgerlijke stand melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister.

In geval van een weigering als bedoeld in het eerste lid, brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn met redenen omklede beslissing zonder verwijl ter kennis van de belanghebbende partijen. Tezelfdertijd wordt een afschrift hiervan, samen met een kopie van alle nuttige documenten, overgezonden aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement waarin de weigering plaatsvond.

Indien één van de partijen of beiden op de dag van de weigering hun inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister of hun actuele verblijfplaats niet hebben binnen de gemeente, wordt de weigeringsbeslissing tevens onmiddellijk ter kennis gebracht van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van inschrijving in een van deze registers of van de actuele verblijfplaats in België van deze partij of partijen.

Tegen de weigering door de ambtenaar van de burgerlijke stand om melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister, kan door belanghebbende partijen binnen de maand na de kennisgeving van zijn beslissing beroep worden aangetekend bij de rechtbank van eerste aanleg."

23 april 2012

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Roland DEFREYNE (Open Vld)
Bart SOMERS (Open Vld)

TEXTE DE BASE

21 mars 1804

Code civil

Art. 1476

§ 1er. Une déclaration de cohabitation légale est faite au moyen d'un écrit remis contre récépissé à l'officier de l'état civil du domicile commun.

Cet écrit contient les informations suivantes :

- 1° la date de la déclaration;
- 2° les noms, prénoms, lieu et date de naissance et signatures des deux parties;
- 3° le domicile commun;
- 4° la mention de la volonté des parties de cohabiter légalement;
- 5° la mention de ce que les deux parties ont pris connaissance préalablement du contenu des articles 1475 à 1479;
- 6° le cas échéant, la mention de la convention visée à l'article 1478, conclue entre les parties.

L'officier de l'état civil vérifie si les deux parties satisfont aux conditions légales régissant la cohabitation légale et acte, dans l'affirmative, la déclaration dans le registre de la population.

L'article 64, §§ 3 et 4, s'applique par analogie aux actes de l'état civil et aux preuves qui, le cas échéant, sont demandées afin de justifier qu'il est satisfait aux conditions légales.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

21 mars 1804

Code civil

Art. 1476

§ 1er. Une déclaration de cohabitation légale est faite au moyen d'un écrit remis contre récépissé à l'officier de l'état civil du domicile commun.

Cet écrit contient les informations suivantes :

- 1° la date de la déclaration;
- 2° les noms, prénoms, lieu et date de naissance et signatures des deux parties;
- 3° le domicile commun;
- 4° la mention de la volonté des parties de cohabiter légalement;
- 5° la mention de ce que les deux parties ont pris connaissance préalablement du contenu des articles 1475 à 1479;
- 6° le cas échéant, la mention de la convention visée à l'article 1478, conclue entre les parties.

L'officier de l'état civil vérifie si les deux parties satisfont aux conditions légales régissant la cohabitation légale et acte, dans l'affirmative, la déclaration dans le registre de la population.

L'article 64, §§ 3 et 4, s'applique par analogie aux actes de l'état civil et aux preuves qui, le cas échéant, sont demandées afin de justifier qu'il est satisfait aux conditions légales.

Il n'y a pas de cohabitation légale lorsqu'il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'une au moins des personnes ayant fait une déclaration de cohabitation légale n'est manifestement pas la création d'une situation durable de cohabitation, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut de cohabitant légal.

Il n'y a pas non plus de cohabitation légale lorsque celle-ci est contractée sans le libre consentement des deux cohabitants légaux et que le consentement d'au moins l'un d'eux a été donné sous la violence ou la menace.¹

¹ Art. 2. : ajout.

BASISTEKST**21 maart 1804****Burgerlijk wetboek****Art. 1476**

§ 1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Dat geschrift bevat de volgende gegevens :

- 1° de datum van de verklaring;
- 2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen;
- 3° de gemeenschappelijke woonplaats;
- 4° de vermelding van de wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen;
- 5° de vermelding dat beide partijen vooraf kennis hebben genomen van de inhoud van de artikelen 1475 tot 1479;
- 6° in voorkomend geval, de vermelding van de overeenkomst die is bedoeld in artikel 1478, die de partijen hebben gesloten.

De ambtenaar van de burgerlijke stand gaat na of beide partijen voldoen aan de wettelijke voorwaarden inzake de wettelijke samenwoning en maakt in voorkomend geval melding van de verklaring in het bevolkingsregister.

Artikel 64, §§ 3 en 4, is van overeenkomstige toepassing op de akten van de burgerlijke stand en de bewijzen, die, in voorkomend geval, worden gevraagd tot staving dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarden.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**21 maart 1804****Burgerlijk wetboek****Art. 1476**

§ 1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

Dat geschrift bevat de volgende gegevens :

- 1° de datum van de verklaring;
- 2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen;
- 3° de gemeenschappelijke woonplaats;
- 4° de vermelding van de wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen;
- 5° de vermelding dat beide partijen vooraf kennis hebben genomen van de inhoud van de artikelen 1475 tot 1479;
- 6° in voorkomend geval, de vermelding van de overeenkomst die is bedoeld in artikel 1478, die de partijen hebben gesloten.

De ambtenaar van de burgerlijke stand gaat na of beide partijen voldoen aan de wettelijke voorwaarden inzake de wettelijke samenwoning en maakt in voorkomend geval melding van de verklaring in het bevolkingsregister.

Artikel 64, §§ 3 en 4, is van overeenkomstige toepassing op de akten van de burgerlijke stand en de bewijzen, die, in voorkomend geval, worden gevraagd tot staving dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarden.

Er is geen wettelijke samenwoning wanneer uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd kennelijk niet is gericht op het totstandbrengen van een duurzame toestand van samenwonen, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van wettelijk samenwonende.

Er is evenmin een wettelijke samenwoning wanneer deze wordt aangegaan zonder vrije toestemming van beide wettelijke samenwonenden en de toestemming van minstens een van hen werd gegeven onder geweld of bedreiging¹

¹ Art. 2. : aanvulling.